

MATEMATIKA, 4. razred

UČNA TEMA: Daljica

- CILJI:** - prepoznavati ravne črte, določene z dvema točkama, jih opisati in poimenovati,
- narisati daljice,
 - poimenovati daljice,
 - pravilno označiti krajišči daljice,
 - narisati daljico z dano dolžino.

POTEK URE

1. Ponovimo, kaj smo se včeraj naučili o daljicah.

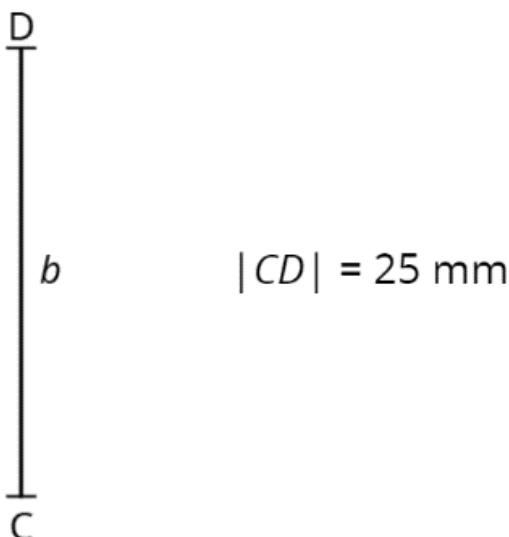
Daljica je **ravna črta**. Omejujeta jo **dve točki**. Pravimo jima **krajišči** daljice.

Krajišči poimenujemo z velikimi tiskanimi črkami, na primer A.

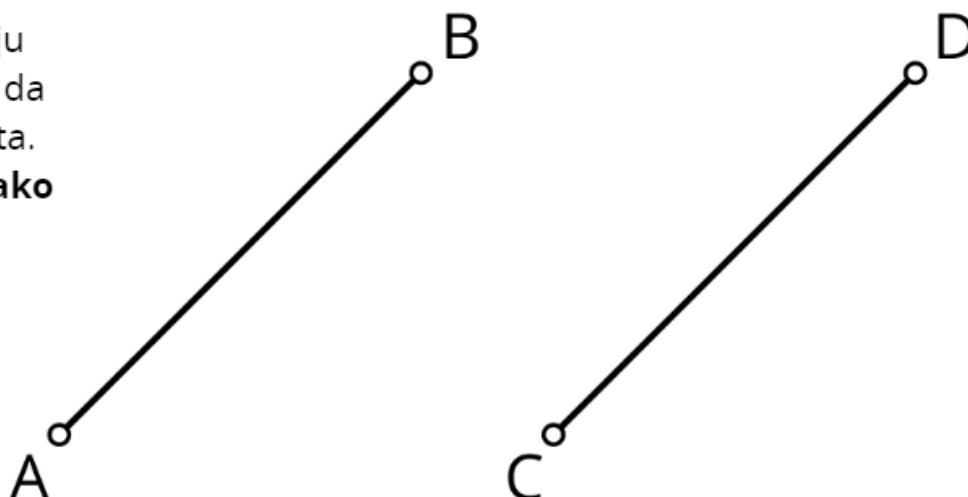
Daljico poimenujemo s krajiščema, na primer AB , ali z malo tiskano črko (npr. a).

Daljica je **omejena ravna črta**, zato ji lahko **izmerimo dolžino**.

Dolžino daljice označimo z **dvema navpičnima črtama**, med katerima je ime daljice, na primer $|AB| = 5 \text{ cm}$, ali z **malo tiskano črko**, na primer $c = 25 \text{ mm}$.

Daljici sta **skladni**, če ju lahko pomaknemo tako, da se popolnoma prekrivata. **Skladni daljici** imata **enako dolžino**.

Daljici AB in CD sta skladni.

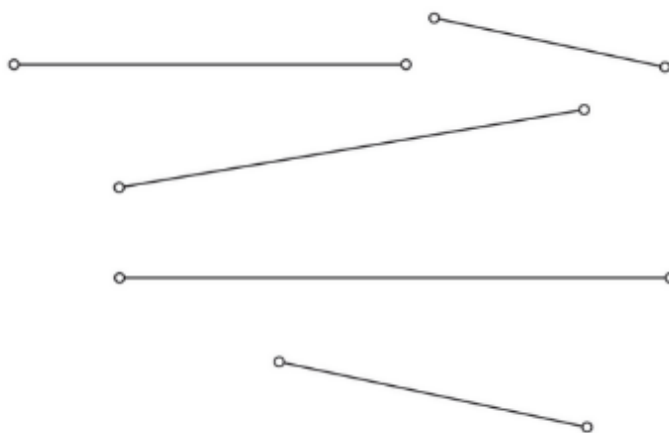
- 2. V zvezek narišite daljico, ki meri 5 cm. Vse označite. Bodite natančni. Narisani daljici narišite skladno daljico MN. Rešeno nalogo prinesite v vpogled.**

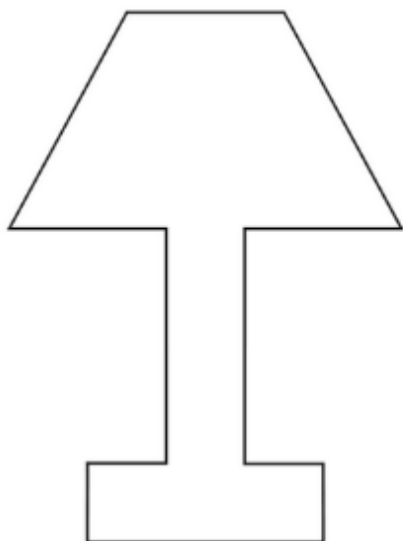
- 3. V delovnem zvezku bomo danes rešili strani 62 in 63. Ko končate z delom, si v parih zamenjajte zvezke in preglejte rešitve s pomočjo priloženih rešitev.**

7. Daljicam poimenuj krajišča, jih izmeri in v preglednico zapiši njihove dolžine.

daljica	dolžina

8. Risba svetilke je narisana iz daljic. Določi jim krajišča, izmeri njihove dolžine in jih zapiši kot pare skladnih daljic. Kateri daljici ostaneta brez para?

_____ /	_____
_____ /	_____
_____ /	_____
_____ /	_____
_____ /	_____
Brez para:	
_____ /	_____

BREZ MUJE SE ŠE ČEVELJ NE OBUJE

9. Nariši daljice $a = 6$ cm, $b = 8$ cm, $c = 4$ cm in poimenuj njihova krajišča.

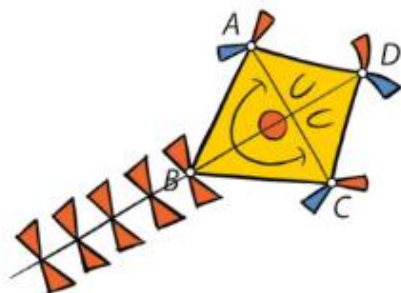
10. Nariši štiri poljubne točke in jih označi z O , P , R in S . Potem nariši vse daljice, ki imajo eno krajišče v točki R , drugo pa v eni od preostalih točk. Napiši, katere daljice si narisal.

11. Narisana je daljica AB .

- Nariši daljico CD , ki je skladna z daljico AB .
- Nariši daljico EF , ki ima dvakrat tolikšno dolžino kot daljica AB .
- Podaljšaj daljico EF in pri oglišču F na podaljšek dodaj še daljico CD . Koliko je dolga daljica ED ?

12. Oglej si sliko in reši naloge.

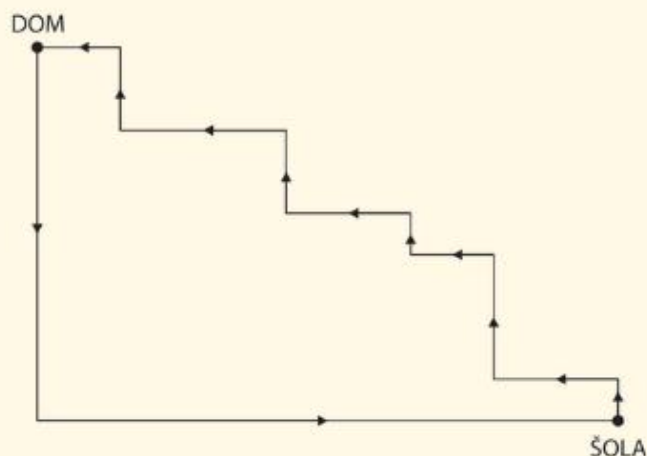
- Zapiši daljice, ki so na sliki.
- Preveri, ali sta daljici AB in BC skladni. Kaj pa daljici AD in CD ?
- Primerjaj dolžini daljic AB in AD . Kaj opaziš?

13. Nariši daljico $|AB| = 8$ cm. Podaljšaj jo za 5 cm in konec podaljška označi s C . Daljico AC razpolovi in razpolovišče označi z D . Zapiši dolžino daljice AD .

KDOR SPI, RIB NE ULOVI

Tija gre v šolo po drugi poti kot domov. Spodnja slika prikazuje obe njeni poti.

- Katera pot prikazuje Tijino pot od doma do šole? Prevleci jo z modro barvo.
- Katera pot prikazuje Tijino pot od šole do doma? Prevleci jo z zeleno barvo.
- Katera pot je krajša? Najprej ju omeni, nato izmeri.

VEČ VELJA UČENA GLAVA KAKOR KUP ZLATA

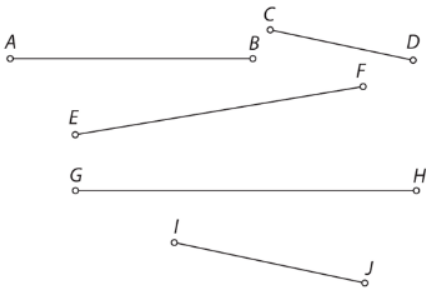
Ko hodimo po labirintu, zagotovo ne naredimo najkrajše poti.

Najstarejši labirint naj bi nastal v Egiptu v 5. stoletju pr. n. št. To naj bi bila skupna grobnica dvanajstih faraonov, ki je imela 12 pokritih dvorišč, razdeljenih na 3000 sob, med seboj ločenih s hodniki in stebrišči.

Labirint pa je lahko izziv tudi krajinskim arhitektom.

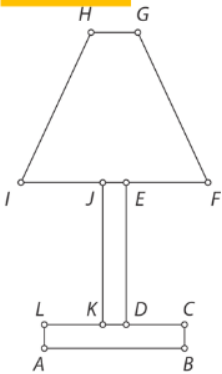
7.

REŠITVE

Daljica	dolžina
AB	5 cm
CD	3 cm
EF	6 cm
GH	7 cm
IJ	4 cm

8.

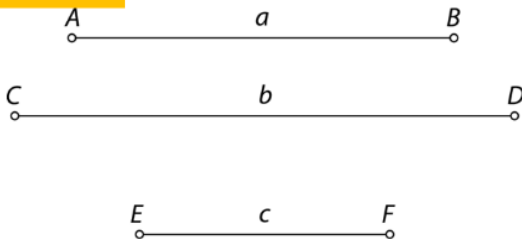

Pari skladnih daljic:

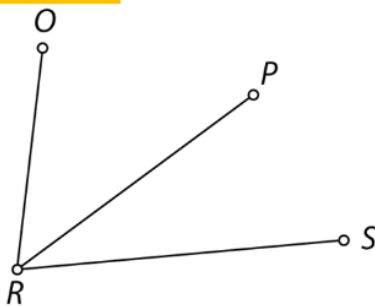
BC in AL, CD in KL, DE in JK, EF in IJ, FG in HI

 $|AL| = 3 \text{ cm } 5 \text{ mm}$ $|BC| = 3 \text{ cm } 5 \text{ mm}$ $|CD| = 2 \text{ cm } 8 \text{ mm}$ $|KL| = 2 \text{ cm } 8 \text{ mm}$ $|DE| = 3 \text{ cm}$ $|KJ| = 3 \text{ cm}$ $|EF| = 1 \text{ cm } 2 \text{ mm}$ $|IJ| = 1 \text{ cm } 2 \text{ mm}$ $|FG| = 5 \text{ mm}$ $|HI| = 5 \text{ mm}$ Brez para: $|AB| = 1 \text{ cm}$ $|GH| = 3 \text{ cm}$

9.

10.

11.

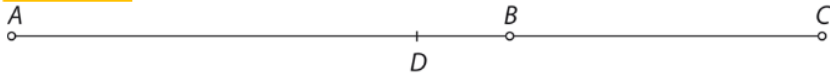

Daljica ED je dolga 21 cm.

12.

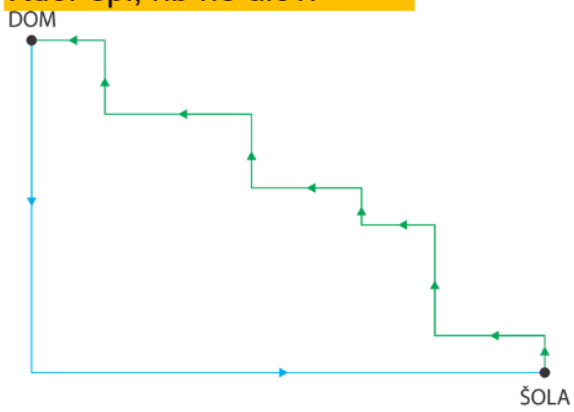
- Narisane so daljice AB, BC, CD, AD, AC in BD
- Daljici AB in CD sta skladni. Tudi daljici AD in CD sta skladni.
- Daljici imata različni dolžini.

13.

Dolžina daljice AD je 6 cm 5 mm.

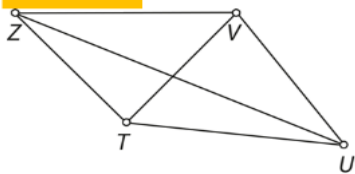
Kdor spi, rib ne ulovi

Obe poti sta enako dolgi.

2. Pregledamo rešitve.

5.

a)

TZ, TV, TU, UZ, UV, VZ

b)

c) $|TU| = 3 \text{ cm } 6 \text{ mm}$

$|TV| = 2 \text{ cm } 7 \text{ mm}$

$|TZ| = 2 \text{ cm } 7 \text{ mm}$

$|UV| = 3 \text{ cm}$

$|UZ| = 6 \text{ cm}$

$|VZ| = 3 \text{ cm } 6 \text{ mm}$

6.

V imenu MAKI je 17 daljic in 17 točk.